

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Introductiedossier Financiën

Kennismaking FEZ

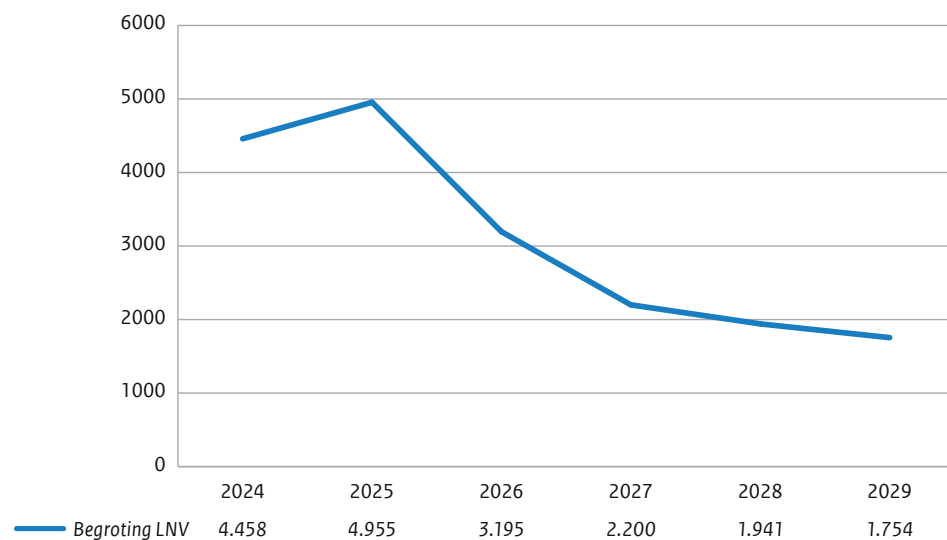
1. LNV begroting

- De omvang van de totale LNV begroting in 2024 na Voorjaarsnota is € 4,5 mrd.
- De begroting van LNV bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Artikel 21: Land- en tuinbouw (budget in 2024 circa € 1,3 mld.)
  - Artikel 22: Natuur, visserij en gebiedsgericht werken (budget in 2024 circa € 1,9 mld.)
  - Artikel 23: Kennis en innovatie (budget in 2024 circa € 358 mln.)
  - Artikel 24: Uitvoering en toezicht (budget in 2024 circa € 635 mln.)
  - Artikel 50: Apparaat (budget in 2024 circa € 242 mln.)
  - Artikel 51: Onverdeeld (budget in 2024 circa € 95 mln.)
- De minister van LNV is tevens verantwoordelijk voor het Diergezondheidsfonds (F):
  - Artikel 1: bewaking en bestrijding (budget in 2024 circa € 40,8 mln.)
- Daarnaast is de minister van LNV verantwoordelijk voor het agentschap NVWA.
De omvang van de begroting is € 600 mln., waarvan €300 mln. gefinancierd vanuit begroting LNV.

Meerjarenbegroting

- Het hoofdlijnenakkoord gaat uit van de stand na Voorjaarsnota 2024 als basispad. De grafiek rechts geeft de omvang van de LNV begroting weer conform het basispad.
- De omvang van de LNV begroting kent een neerwaarts verloop. De piek in de meerjarenbegroting wordt verklaard door incidentele/tijdelijke beleidsimpulsen cq taken waar de afgelopen jaren budget voor vrijgemaakt is.
- Deze beleidsimpulsen zijn o.a. de opkoopregelingen als onderdeel van de transitie in het landelijk gebied (Lbv en Lbv-plus). Daarnaast betreft het de structurele aanpak stikstof en het klimaatakkoord (beide tot en met 2030).

Omvang LNV begroting (in € mln)

Hoofdlijnenakkoord (intensiveringen)

- In het hoofdlijnenakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor LNV. Het betreft een meerjarige investering van € 5 mld. voor de agrarische sector (o.a. innovatie, opkoopregelingen en mest).
- Daarnaast komt er vanaf 2026 structureel budget beschikbaar voor agrarisch natuurbeheer door boeren (€ 500 mln. per jaar).

(bedragen x € 1.000.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Struc.
Agrarische sector	40	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0
Agrarisch natuurbeheer door boeren		500	500	500	500	500	500

Hoofdlijnenakkoord (ombuigingen)

- In het hoofdlijnenakkoord zijn tevens ombuigingen aangekondigd. Deze treffen ook de LNV begroting.
- De reservering voor het Transitiefonds wordt geschrapt. Het wetsvoorstel wordt ingetrokken. Dit is een ombuiging van € 20,5 mld. De afgelopen jaren is er reeds € 6 mld. van de reservering onttrokken. Deze middelen blijven behouden op de LNV begroting.
- De ombuiging op het apparaatsbudget (personeel en materieel) loopt meerjarig op naar 22%. Op de LNV begroting betreft dit een ombuiging op apparaat oplopend van € 11,2 mln. in 2025 tot € 40,9 mln. in 2029 en verder.
- Op de Specifieke Uitkeringen (SPUKs) naar het Gemeente- en Provinciefonds wordt een budgetkorting van 10% toegepast. LNV heeft een aantal SPUKs, waaronder Programma Natuur en SPUKs voor provinciale maatregelen op het gebied van waterkwaliteit, natuur en klimaat. Het is nog onduidelijk wat precies het budgettaire effect is van deze ombuiging op de LNV begroting.
- Generieke taakstelling subsidies rijksbreed. Deze ombuiging heeft ook effect op de LNV begroting. Het precieze effect moet nog blijken wanneer de grondslag bekend is.

Financieel beheer en rechtmatigheid

- In mei 2024 presenteerde de Algemene Rekenkamer (AR) haar verantwoordingsonderzoek over 2023. Het rapport van de AR is over het algemeen positief.
- De AR heeft LNV 'compliment' gegeven dat bij de regelingen Lbv/Lbv-plus is geleerd van eerdere regelingen.
- De AR benoemt twee onvolkomenheden in de bedrijfsvoering: het autorisatiebeheer van het financieel systeem en het inkoopbeheer.
- Daarnaast vraagt de AR aandacht voor o.a. oplossingen voor PAS-melders, de monitoring en controle van de regelingen Lbv/Lbv-plus en Saneringsregeling varkenshouderijen (Srv) alsmede het volgen van de uitgaven ten laste van het transitiefonds.
- Onrechtmatigheden in de verplichtingen zijn met name veroorzaakt door het niet naleven van de aanbestedingsregels bij inkopen.
- Bij de afgerekende voorschotten zijn fouten in de rechtmatigheid geconstateerd doordat is afgeweken van de Subsidieregeling instituten voor toegepast onderzoek (TO2-regeling). Onzekerheden in de rechtmatigheid zijn veroorzaakt door onder meer het onjuist omgaan met controleverklaringen om te komen tot vaststelling van een subsidie.

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
070-379 8911
www.rijksoverheid.nl

Juni 2024